

[Justitsministeren.]

skæftiget med at genere og irritere Ytringsfriheden og Pressefriheden af en eller anden Grund, og at de samme Spørgsmaal ikke i samme Udstrækning — det skal jeg komme til om et Øjeblik — beskæftiger de andre demokratiske Lande. Det er en fuldkommen misvisende Opfattelse af Situationen i det hele, som navnlig den ærede konservative Ordfører gjorde sig til Talsmand for.

Jeg er endvidere enig med den radikale Ordfører i hans Udtalelser om, hvad Resultatet vilde blive, hvis man vilde benytte § 129 a til at rejse en Række ligegyldige Sager. Derimod er jeg ikke enig med ham i hans grundlæggende Betænkkelighed ved at have disse Bestemmelser i det hele taget, og det begrunder jeg paa følgende Maade. Hvis vi staar over for en Udvikling her, hvor man maa regne med Muligheden af at faa Repræsentanter for meget yderliggaaende Opfattelser til højre og venstre ind i Rigsdagen, Repræsentanter, som ikke vil følge den almindelige Opfattelse af, hvad man kan gøre eller ikke kan gøre ogsaa over for Modstandere eller med Hensyn til Forhandlinger i Udvalg eller Kommissioner, er det efter Omstændighederne meget betænkeligt, hvis man ikke har nogen Art af Beskyttelse i en Straffelov, og det er ogsaa det, man har indført andre Steder.

For at man ikke skal bilde sig ind, at det er mig, der er særlig reaktionær eller har Lyst til at genere en anstændig Presse, vil jeg her gerne gøre opmærksom paa, hvorledes disse Bestemmelser er i et Par andre Lande, som man i al Almindelighed betragter som særlig demokratiske. I Norge har man allerede i mange Aar haft en Straffesparsparagraf, nemlig § 130, der lyder saadan:

„Med Bøde eller med Hæfte eller Fængsel i indtil 1 Aar straffes den, som mod bedre Vidende offentlig tillægger nogen af Statsmagten eller en anden offentlig Myndighed Handlinger, som de ikke har foretaget, eller giver en vildledende Fremstilling af de Omstændigheder, hvorunder eller angaaende den Maade, hvorpaa de har handlet, eller som medvirker hertil.“

Videre staar der:

„Er den urigtige Paastand fremført i den Hensigt at skade vedkommende Myndighed i det almindelige Omdømme, kommer samme Straf til Anvendelse, ogsaa naar Paastanden er fremført af grov Uagtsomhed.“

Jeg skal være meget villig til i Udvalget, hvis man ønsker det, at tage de Formule-

ringer, man har i andre demokratiske Stater. Foreløbig henstiller jeg til Pressen at oplyse sine Læsere om, hvordan det er i disse Stater. Det er maaske bedst at tage Sverige med. Straffeloven i Sverige blev ændret i 1936 med Hensyn til disse Spørgsmaal, og der blev indsat en ny Paragraf, som straffer den,

„som forsætlig offentlig udspreder falske Rygter eller løgnagtige Udtalelser, der er egnet til at fremkalde Fæse for den almindelige Orden eller til at vække Foragt for offentlig Myndighed eller andet Organ, som træffer Beslutning i offentlige Anliggender, med Fængsel eller Bøde.“

Den Bestemmelse er meget mere elastisk, langt videregaaende end det, jeg har foreslaaet, og det fremgaar af Forarbejderne til den svenske Lov, at den er blevet til efter enstemmig Indstilling fra vedkommende Lovudvalg, der udtaler, at

„Anvendelsen af Løgne i Propagandaen maa henregnes til saadanne Kampmetoder, som efter indvundne Erfaringer har vist sig at kunne virke urovækkende og ophidsende. Berettigede Indvendinger mod en Kriminalisering af en saadan Propaganda i det begrænsede Omfang, som foreslaas,“

— det er i Virkeligheden et meget vidt Omfang —

„synes efter Udvalgets Mening ikke at kunne fremsættes“.

Jeg skal naturligvis tilstille Udvalget dette Materiale.

Med Hensyn til det, der omhandles i § 129 a, som jeg er ved i Øjeblikket, skal jeg tillige nævne, at Schweiz ved en provisorisk Anordning af 5. December 1938, udstedt af det schweiziske Forbundsraad, har givet en Række Bestemmelser, som vilde faa det til at løbe koldt ned ad Ryggen paa den ærede Ordfører for de Konservative (Stein), hvis han læste dem. Der staar heri:

„Samme Straf fastsættes endvidere for den, der offentlig og systematisk søger at skabe Ringeagt for Statens eller Kantonernes demokratiske Grundlag, særlig den, der til dette Formaal fremsætter eller udbreder bevidst usande Paastande om stedfundne Begivenheder“.

Der kunde ogsaa nævnes en Række andre Bestemmelser, som jeg ikke skal trætte med at læse op, men som Udvalget skal faa.

Jeg maa altsaa ganske og aldeles tilbagevise den Paastand, at det er den danske Justitsminister, der har faaet et Anfald af Ængstelse og Forskrækkelse, eller som ikke ved, hvad det er, der foregaar ude i Verden, og endvidere, at man ikke